
Transformeři ničí Akademii věd

Transformeři ničí Akademii věd

LIDOVÉ NOVINY

9.7.2009, rubrika: Titulní strana, strana: 1, autor: LUKÁŠ ČERMÁK

ÚHEL POHLEDU

Svým dětem se snažím vštěpovat základní normy chování. Že nemají lhát, krást a zabíjet. Ale jde i o abstraktnější vzorce - o nepsanou chartu toho, co umožňuje pospolitý život. Její dodržování nepřináší okamžitý zisk. Každý je však rád, může-li se spolehnout na přátele, kteří po něm nic nechtějí, a každý ocení, přistupují-li ostatní k jeho práci s úctou. A je to někdy velké překvapení, když zjistíte, jak vaši práci úředníci moci pohrdají. V nové reformě financování vědy a výzkumu totiž nejde o nic jiného než o zboření Akademie věd.

Cui bono? Kdopak si rozdělí písek, co po ní zbude?

Jediná velká reforma, kterou vláda nakonec dokázala prosadit a která s absolutním podivem prošla celým ústavním procesem tichounce jako pšouk, má autory vysokých ambicí a malé kredibility, s neschopností pochopit vztah základního a aplikovaného výzkumu.

Akademie věd je institucí, která mně osobně a mnoha jiným nabídla mnohem atraktivnější a modernější způsob výuky, než tomu bylo na Univerzitě Karlově. Lidé z akademie na univerzitě přednášeli a vychovávali její studenty s minimálním kreditem. Naopak univerzita z nás studentů měla zisk, ačkoli v 90. letech její výuka mnohdy připomínala filmy pro pamětníky. Nemám žádné negativní sentimenty a univerzita se od té doby výrazně změnila k lepšímu.

Díky akademii se ze mě stal vědec. Jako vědec - máte-li štěstí, talent a pracujete-li s výborným týmem - uděláte za svůj život jeden dva velké objevy, někdy ani to ne. Ne každý je ochoten riskovat desetiletí nejistoty, a tak někteří raději zvolí více nižších cílů a dělají poctivou, byť ne tak průlomovou vědu, zatímco jiní vsadí vše na jedinou kartu a publikují méně, o to však kvalitněji.

To není problém, naopak, obě tyto strategie ze sebe navzájem čerpají. Kdokoli se však kdy rozhodne vědeckou práci hodnotit - a určitě je to nutné, protože plev je dost - musí mít čisté úmysly a vzít v potaz všechny tyto nuance. Samotné publikování je fajn, ale co když vaše práce nikoho nezajímá nebo vám nikdo nevěří? V takovém případě vás nikdo nebude citovat, ani kdybyste publikovali v Božské revui.

Je mi 34 let a mám minimum zkušeností. Ale viděl jsem, jak se dělá věda v nejlepších laboratořích na světě a jak se řídí vědecké instituce s rozpočtem miliard dolarů. A jedno z hlavních pravidel, jež jsem si odnesl, zní: Nebourat, ale podporovat to, co funguje, a snažit se do týmu dostat ty nejlepší - nebourat, stavět a spolupracovat.

Ti kvalitní půjdou jinam Ptám se tedy: Jakou drzost má tým paní Kopicové a dalších, že je tak přesvědčený o své pravdě? Kde bere sílu vzdorovat řece argumentů vzdělaných a slušných lidí, kteří dehonestují jimi navržený bodový systém jako nefunkční, nespravedlivý a nedůstojný způsob hodnocení vědecké práce? Jakou váhu má rozhodnutí přechodné vlády, která vznikla srážkou tří těžkotonážních JÁ? Má tato vláda nějaké analýzy, že reforma něco zlepší? Je vám jasné, že přerušíte projekty, které by Česku mohly přinést prestiž? Přemýšleli jste nad generací studentů a mladých vědců, kteří se vám na to vykašlou a půjdou jinam - ne ti průměrní, ale ti kvalitní? Přemýšleli jste, kam se budeme vracet my, kteří pracujeme na špičkových amerických a evropských univerzitách?

Co kdybyste místo těch čachrů nalili do vědy dvakrát tolik a ukázali světu a lidem (které, ať už vám to je, či není jasné, zastupujete), že to myslíte s budoucností vážně? A zkuste prosím objevit Ameriku, tady systém hodnocení vědecké

práce funguje perfektně už od 50. let. Máte vůbec nějakou strategii? Protože takhle to vypadá, že jenom pár chytráků z průmyslu a pár zneuznaných géniů, kteří zjistili, že když vědu řídíte, tak nemusíte publikovat, a ještě máte víc peněz a moci, vám „nakecalo“, že to bude bezvadný. Tak super! Co zničíte příště? Mně připadá, že ten ČEZ je řákej velkej - co mu trochu skřípnout turbíny? Přeji vašim dětem, aby si vaší zpackané práce vážily, seč mohou, mě to ani nenapadne. Lukáš Čermák, molekulární biolog, působí na Howard Hughes Medical Institute při New York University Názory v této rubrice nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce

***

Co kdybyste místo těch čachrů nalili do vědy dvakrát tolik a ukázali světu a lidem, že to myslíte s budoucností vážně?